

Hörcher Ferenc

Gyöngyvirágtól lombhullásig

A fürdőszobában, késő este, pizsamában olvassa fel a verset anyjának a kisfiú. A vers óróra szól, szinte szerelmes szavakkal festi a fiatalasszonyt, aki a két gyerek nevelésébe kezd már belefásulni, de a dal egyébként suta, botladozó soraiban újra magára talál, megint ifjú és varázslatos, vonzó és elbűvölő fiatal nő. És anya. És feleség. A dicséret után a fiú lefekszik, hagyja az éveket, évtizedeket zuhogni, hagyja az anyját megtörni, a hétköznapiok darálásába végképp belefáradni, a beteg bátyja körüli teendőkhöz teljesen kiégni. Hagyja meghalni nagymamát, aki árván hagyja itt anyját, sőt apát is, a férjét is távozni engedi, igaz, még végig kell néznie egyenlőtlen tusáját a halálos kórral, mert az úriemberek otthon, saját ágyukban halnak meg. Hagyja a depresszió és az alkoholizmus kettős szorításában vergődni anyát, kíméletlenül és letagadhatatlanul megöregedni, hagyja kihunyni a szikrát a szeme bogarából. Már csak a konyhasztal sarkán ül, a szokott helyén, felállni is alig tud, kétoldali combnyaktörésen van túl, gubbaszt a széken, ott is kapaszkodik a járókeretébe, remegő kezével emeli a cigarettát rosszul kihúzott ajkához, elnéz valahová, egészen a háború utáni Miskolcig, ahol lánykora boldog évei teltek a rettegett Rákosi korszakban, amikor nagyapát a rezsimegkínózta. Aztán többször is engedte, hogy a mentő vigye el, föl a kórházi osztályra, be a műtőbe, engedte, hogy eltorzult lábára már ne tudjon ráállni, hogy ne legyen étvágya, hogy a kórházi folyosó túlsó végén, a fáradt napsütésben titokban elszívjon egy-egy szál cigarettát, engedte, hogy bátyja artikulálatlan hangon üvöltsön vele, az ápolókkal és az orvossal is, hogy anya mégis

lekerüljön az elfekvőbe, a fejlődésképtelen betegek közé, ahol a szeretetet nagy kanállal osztogatták, de életreményt már ők sem tudtak adni neki. Aztán azt is megengedte, hogy a végzetes kór a vastagbelét is kikezdje, hogy újból megműtsék, hogy reggel üres legyen az ágya, az intenzív osztály előtt még elteljen egy délelőtt, végül azt is megengedte, hogy a hajnali órán megszólaljon a telefon, és közöljék vele a hírt.

A gyermekkor sötétje

Sötét van. Téli este, már csak egyetlen lámpa ég a gyerekszobában, apa van itt, zajlik az éjszakai búcsúzkodás. A bátyámnál már járt, most fölém hajol, elsimítja a heresérvemet a pizsamanadrágban, cuppanós-borostás puszi csattan mindkét arcomon. Kopasz fejére én is puszit nyomok, megnyugtat a jelenléte, mielőtt rám borul a teljes sötétség. Utána már nem is mozdulok többet, amíg bírom, őrizni kell az embrió pózt, amelyet akkor vettem fel, amikor itt volt.

Apa biztonságérzetet ad, megvéd engem, nem érhet baj. Szeretete feltétel nélküli és minden helyzetben érzékelhető. A háttérben mégis fülemben sűgja egy hang, mi lesz majd, ha egyszer nem lesz. A szülők halandóságáról nem tud a gyermek. Tizennégy éves leszek majd, amikor átesik a műtéten, csak utólag értesülök róla, hogy rák volt, még húsz évig bírja utána a szervezete, lényegében túlélőnek számít. De a gyerek sok mindent megérez, azt is, amikor apa már nem a régi, egy kora őszi napon felnőttként én kézbesítem a halálos ítéletét. Átöleljük egymást, férfi a férfit, szembe fordulunk a szörnyeteggel.